

SZÉKELYFÖLD

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HIRLAP.

Előfizetési árak: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr, egyes szám ára 6 kr.
Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
IFJABB DOBAY JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
SZABÓ ALBERT KÖNYVNYOMDÁJA K.-VÁSÁRHELYTŰ.
Hirdetések díjszabály szerint. Nyitlér sora 10 kr.

Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld” című politikai, közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenkint 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátrálékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld” kiadóhivatala.

A szabadelvű kormány egyház-, vagy kulturpolitikájának jogsultságáról.

(Csikvármegye 1893. május 25-iki közgyűlése alkalmából.)

Mióta a rendi alkotmányt a mai parlamentáris rendszer, élén a független felelős miniszteriummal váltotta fel, azóta kétségtelenül azt tapasztaljuk, hogy sikeres, marandóbb eredményű alkotásokat csak azon politikai párt és kormányzat tudott létrehozni, mely a valódi szabadelvűséget irta zászoljára és azt híven is követte.

A példák sokkal közelebb fekvők, sokkal ismertebbek, hogy sem azok felsorolása szükséges volna.

Csupán az 1848. évi törvényekre utalok,

A „Székelyföld” tárczája.

A megizzasztott tanu.

A napilapok tudósításai szerint „nagy port vert fel” Kenyere-Tégláson az a rémes eset, hogy Gércze Nagy Mihály világos nappal rálőtt szíve Desdemonájára, Tamár Göre Erzsébet leányzóra, amint ez a fútozán szapora léptekkel hazafelé iparkodott. A féltékeny Othello lövése talált és a veszélyről mit sem sejtő csinos leány kiömlő vére pirosra festette a havat.

A vérengző Gércze Nagy Mihályt még asznap elfogták és a kocsmá asztal mellől sötét czellába hurcolták a rend (nappal) éber őrei, hogy ott, a csendes magányban, cizinczógó egerek társaságában elmélkedjék tovább a sors kegyetlen csapásai és az asszonyi állat ingatag volta felett.

Közel félélv huzódott már a erélyes vizsgálat, míg végre kitűzheték a tárgyalást.

A tágas terem ez alkalommal zsúfolásig megtelt kíváncsi közönséggel, akik visszafojtott lélekzettel figyelték a tárgyalás menetét, melyet a messze földön ily erélyesnek ismert Akasztó Dániel törvényszéki bíró vezetett.

A vádlott erősen tagadja véres tettét; azt állítja, hogy arról mit sem tud, mert abban az időben folyton ivott bujában.

Gércze kihallgatása után a tanukra kerül a sor, akik azonban alig tudnak valami lényegeset.

A vad tekintetű királyi ügyész már már azon

meltyekben a vallásszabadságának sarkalatos elvei már nyilvánulást nyertek. De utalhatok a mély vallásosságú, fényes tehetségű, nagy tudású, sokoldalú tapasztolattal és mérséklettel bíró Eötvös, József báróra és a haza bölcsére, a nagy hazafiakra, kik a teljes vallásszabadság behozatala, megalkotása mellett az állami hatalom és törvényhozás befolyásának a házassági jog rendezésére való kiterjesztését, mint feltétlen és elodázhatlan szükségeséget hirdették és törvényekbe ígdatandónak követelték. És ki állithatná e nagy férfiakról és hozzuk hasonló követelőlőkről azt, hogy saját koruknak, a mi és a jövő nemzedék társadalmának szükségleteit ne ismerték volna és hogy nem az általános polgári szabadság és jog- s törvény előtti egyenlőség, a testvériség általános elveiből kiindulva voltak ők hívei, apostolai a szabad egyháznak, a szabad államban!

És mégis ezen lánglelkű nagy emberek s hazafiaknak emez elvei s ezek megvalósítására, irányult törekvésük dacára is, — sajnos! — két év tizednyi idő tettei a nélkül, hogy a vallott és hirdetett ige, eszme megtestesült volna. Ám az idők, emderek és viszonyok nem voltak azokra kedvezők, vagy a kormányok nem voltak elég bátrak, elég erélyesek azoknak megvalósítására.

Most tehát, a midőn a szabadelvű kormány nemcsak szükségét, de idejét is eljöttnek látja, sőt vállalkozik is arra, hogy a vallások szabad gyakorlatát, a zsidó vallás receptzióját, az anyakönyvek kezelésbe vételét s a kötelező polgári házasság behozatalát megvalósítsa, s törvénybe ígdatassa, azon erős meggyőződésben vagyunk, hogy minden hazafias magyar honpolgár-

gondolkodik, hogy a vádat bizonyítékok hiányában nem-e kell majd elejteni, midőn lassan kinyílik az ajtó és azon nagy félenken bedugja bozontos üstökét.

Mindenki a jövevényre tekint, aki tétovázva áll meg a nagy szárnyas ajtó közelében.

Alacsony, töpörödött ember az illető. Durván összetoldot-foldott subának, melynek galérija foszlányokban csüng alá vállairól, gyengén láttatni engedi piszkos, színehagyott gyoicsingát. Összeesapott kőcos haja barázdákkal teliszántott arcát verdesi.

A mint észreveszi a felé irányzott tekintetek forró sugarát, reszketve tekint maga körül és izgatottan igazgatja meg válláról minduntalan lecsuszó subáját.

Az ügyész arca a remény folytán kezd kiderülni. Ez bizonyára terhelően fog vallani. Tehát még sem fog kárba veszni a hatalmas vádbeszéd!

Az elnök megunva a paraszt hosszú készülődését, türelmetlenül kérdezi:

— No, mi lesz már atyafi?

A jövevény köszörülve egyet a torkán, lassan megindul a kérdező felé; megy addig míg csak bele nem ütődik az asztal sarkába. Ott aztán megáll, némán rábámulva az elnökre.

— Miért nem ül már kend a nyakamba? Lóduljon csak oda vissza!

Mormogva kullog vissza a nagy subájú ember az ajtóhoz és lesüti savószínű szemait a földre.

— Mit akar kend? — kérdi az elnök.

nak szent kötelessége a szabadelvű kormányt ezen nehéz feladatában pártkülönbőség nélkül támogatni.

S benső örömmel tapasztalhatni is ország-szerte, hogy a kath. klérus, a dakorománok, a pánszlávok, a Starcevicsek, Strossmayer-féle horvát fractió kivételével ezen támogatást országosnak és pártkülönbőség nélkülinek lehet tekinteni. Meg egy-kettő kivételével az ország összes törvényhatóságai e hó 23-án tartott közgyűlésében Csikvármegye közönsége is, — csodálatos és magasztos egyhangúsággal e mellett nyilatkoztak. A kormány elnöke alig fejtette ki azon elveket, melyek alapján a kulturpolitikai kérdéseket rendezni óhajítja, ezeket úgy a nemzeti, mint a függetlenségi pártok vezérférfiai helyeselték s a polgári házassági jog rendezését is elkerülhetlen szükségesnek jelentették ki. S mindezen nyilatkozatokra a legfényesebb koronát a magyar haza élő szentje, a turini remete tette föl legközelebb, mindnyájunk által ismert két rendbeli fényes nyilatkozatában.

Hol az autonóm testületek, politikai pártok, a kormány és a hazán kívül álló; de mindenki által osztatlanul tisztelt nagy alak ily örvendetesen, sőt magasztosan egybehangzó véleményben vannak: ott meggyőzően van bebizonyítva, hogy e kérdések rendezésére az idő elérkezett, a viszonyok, az emberek megérték és alkalmasak, tehát azoknak elodázhatlan munkába vétele első-rangu állami, társadalmi és jogi szükségesség. Igaz, mert lehetlen bárkinek is be nem látni, hogy ezen egyház, s illetve kulturpolitikai kérdések minő mélyre ható köz- és magánjogi s társadalmi vonatkozásokkal bírnak.

— Tisztelteti . .

— Csak semmi czeremonia! Hogy hívják?

— Ludas Matyi, könyörgöm. Az is voltam mindig.

— Ne szaporítsa itt hiába a szót. Figyelmeztetem, hogy a történet esetet itt igazságosan és lelkiismeretesen mondja el, mert vallomására meg kell majd esküdnie és azt is tudja meg maga Ludas, hogy aki hamisan esküszik, azt a törvény nagyon szigorúan sújtja ám! Megértette?

— Igenis mögértöttem, követöm alásan a tekintetős királyi urakat. Hanem . .

— Semmi hanem. Arra feleljen, amiről kérdezik. Hány éves?

— Mán azt mög nem mondom, kéröm! — mondja a fejét csóválva Ludas.

— De bizony megmondja kend!

— Nem én, könyörgöm.

— Ez már csak mégis sok! — pattan fel helyéről az elnök. Megmondja kend mindjárt, hogy hány éves?

— Könyörgöm alásan, nem azért nem mondom én mög, mivelhogy talán nem akarnám, hanem csak azért, mert nem tudom.

— No ez szép! Egy ember, aki még azt sem tudja, hogy mikor született!

— Instálom, edős apámtól mindig úgy hallottam, hogy abban a tájban születtem, mikor a nagy kolera volt nálunk.

— 1831-ben?

Hány éve annak, szépen kéröm?

— Hatvankettő.

Belátja, sőt tudja mindenki azt is, hogy az államnak kétségtelen jogát képezi intézmény felállítás, mely a polgári életnek legkiválóbb mozzanatairól, u. m. a születésekről, a házasságokról és elhalálozásokról magának közvetlen tudomást szerezhessen, s hogy azok csak statisztikai, de közgazdasági és katonai szempontból s más közte-kintetekből is nyilvántartassanak.

Ha tehát az állam az anyakönyvek vezetését, melyet eddig mint egy átruházott jogkörben, a hit felekezet által végeztetett, most magához vonni és saját intézménye által kívánja teljesíteni, ezt kétségtelen jogánál fogva teszi. De tenni-e kell ezt a kényszerítő szükség miatt is, mert tény az, hogy a hitfelekezetek egy némelye ezen feladat kellő teljesítésére alig volt képes; az erre képesek pedig nem mindenben tettek eleget az állam s illetve kormánya, a törvényes követelményeknek.

Most vegyük csak az anyakönyvek, nyelvének kérdését, — nem is szólva a nemzetiségekről, melyek ahányan vannak annyiféle nyelven vezetik anyakönyveiket, s gyakran nemzetiségi tendenciákkal is —, csak sajnálattal említhetjük fel, hogy az erdélyi r. kath. papság anyakönyveit mai napig is latin nyelven vezeti s kivonatait ezen adja ki. Pedig országos törvény is van arról, hogy ott, hol a szent beszédek magyarul tartatnak, az anyakönyvek is magyarul vezessenek. De ha törvény nem is volna, a megnevezett papság ismeretes hazafiságának kellene a törvényt szabni, hogy anyakönyveit is magyarul vezesse, s ezen adja ki, mert bizony-bizony találhatnánk gör. kath. papot, ki a kivonatokat magyarul adja ki, de r. kath. papot alig. Tehát nyilván való szükség is az, mi az államot arra indítja, hogy az anyakönyveket saját céljaira, saját intézménye, közegei által vezettesse.

A zsidó vallás recepczióját jogi és politikai szükség indokolja. Az állam ugyanis megadta a zsidóknak az egyenjogúságot, s így ama jogot, hogy ne csak földbirtokot szerezhessenek, hanem, hogy a törvényhozáásban, közigazgatásban, igazságszolgáltatásban is részt vehessenek, egyszóval mindenféle állampolgári jogokkal rendelkezzenek; ha tehát a zsidó vallást, a mely szín-

tén jogot involvál, tovább is türt vallásnak tekintené, ez a politikai és jogi fejtelenségnek tudatos fentartása és folytatása lenne. Ez állapot további fentartását tehát józanul senki sem követelheti. Mert a zsidó vallás recepcziója nem egyéb, mint a törvénybe ígatott emancipáció — egyenjogosítás — okszerű következménye, eltagadhatlan folyománya.

(Vége következik.)

A delegációk a királynál. A magyar delegáció fogadása május 27-én délelőtt Bécsben a várpalota kihallgatási termében, hova a főszertármester vezette be a bizottság tagjait, kik a trónnal szemben félkörben foglaltak állást. A közös miniszterek, a miniszterelnök, a főkamrás és a testőrkapitányok a trón jobb és baloldalán állva, már előbb jelen voltak, Wekerle Sándor miniszterelnök a baloldalon a trón lépcsője mellett elől, Andrássy Aladár gr. elnök a bizottság tagjai előtt foglalt állást. A főkamrás jelentésére ő felsége, a főkamrás, a főhadsegéd és a szolgálattelvő szárnységed kíséretében belépve a terembe, a bizottság felkeltél éljenzése közben az emelvényen a trón előtt foglalt állást.

Erre Andrássy Aladár gr. elnök intézett beszédet ő felségéhez.

Hosszas lelkes éljenzés után ő felsége a következő beszéddel válaszolt:

„Öszinte megelégedéssel fogom hűséges ragaszkodásuk nyilvánulását; fogadják érte szívvelyes köszönetemet.

Csak néhány hó mult el azóta, hogy önök a legutóbbi delegációk tárgyalásaira egybe voltak gyűlve. A politikai helyzet időközben semminemű változást nem szenvedett. Igen barátságos viszonyunk valamennyi hata-makhoz változatlan s ép oly szilárdan állanak fenn öröndetes módon a béke további fenn tartását biztosító kedvező körülmények; másrészt azonban a helyzet nem változott akképp, hogy kormányom szigorú kötelességének ne ismerje a monarchia biztonsága és hadképessége érdekében, a hadsereg és haditengerészet rendszeres szervezetének és harc-képességének továbbfejlesztését végrehajtani.

Az önök elé terjesztendő javaslatokban a hadügyi kormányzat igyekezett követelményeit a hadsereg és haditengerészet tekintetében a pénzügyi helyzetünk által megengedett határokhöz kötni; a követelmények a hadsereg minden ágazatában egyaránt eszközözendő és évek óta feltétlenül szükségesnek elismert fejlődést és erősítést ölelőzzák, de emellett az államháztartás egyensúlyának zavartalan biztosítása szempontjából, a terheknek a következő évekre való megfelelő megosztása véteztet kiállításba.

Az 1894 ik évi költségvetés külön indokolása önök elé tárja az e részben tervezett eljárást.

Bosznia és Hercegovina közigazgatásának költségei ez évben is ezen országok saját bevételeiben fogják fedezetüket találni.

Meg lévén győződve, hogy az önök elé terjesztett javaslatokat a mindenkor tanúsított beletással és hazafias buzgalommal fogják tárgyalás alá venni, — munkálkodásunk hasznos eredményt kívánok és önöket pedig szívvelyesen üdvözlöm!

Hosszas lelkesült éljenzés követte a felség beszédét, melynek végeztével Wekerle Sándor miniszterelnök bemutatva a delegáció tagjait, kiket ő felsége egyenkint megszólítással tüntetett ki.

Közvetlenül a magyar delegáció elvonulása után a király az osztrák delegációt fogadta. Az osztrák delegatusokat herceg Windischgrätz Alfréd vezette a király elé.

Mikor a lelkes hochok elhangzottak, melyekkel a delegatusok elnökük beszédét kísérték, a király ugyanazt a beszédet mondotta el németül, a melylyel a magyar delegáció elnökének magyar beszédére felelt.

Külömfélék.

— **Tisztek kirándulása.** A Brassóban állomásozó közös hadseregbeli tisztek közül egy néhányan nagy lovaglási gyakorlatot fognak tartani június hó 1-ső felében. Kézdi-Vásárhelyre június 7-én fognak megérkezni. A gyakorlaton részt vesznek 1 tábornok, 13 törzs és főtiszt, 1 számvivő őrmester, 11 huszár, 16 tiszti szolga.

— **Az adókövető bizottság Kézdi-Vásárhelyt f.** hó 29-én kezdette el a működését.

— **Kézdi-Vásárhely város vendége** volt f. hó 30-án Bobula János országgyűlési képviselő. A fővárosi lapokban már régebben jelezve volt, hogy a belügyminiszter megbízásából utazik, hogy az ország különböző vidékein, az építkezési viszonyokat tanulmányozza s hogy egy később alkutandó építkezési törvény részére adatokat gyűjtsen. Bobula ur megvizsgálván a mi csodálatos építkezésünket — mihez hasonlót az országban bizonyosan sehol sem fog találni — még az nap elutazott.

— **Hajtavadászat** volt a Kézdi-Vásárhely város tulajdonát képező Katrosa erdőben f. hó 27-én. Az időjárás nem igen volt kedvező, hanem azért szép számú puskás vett részt. Egy medve, 4 vad-disznó került hajtás alá, de lőtávolon kívül estek. A vadászat tehát eredménytelen maradt.

— **Időjárásunk** esőre vált, mi ellen panaszkodunk különben nem igen lehet s csupán az erősen le-szállt hőmérséklet aggaszthat egy kissé. Regge-lenként ugyanis csupán 10 R° a meleg s ez a ta-vaszi növény fejlődésének nem igen elég.

Ludas Matyi elmélázva tekint maga elé a földre. Nagysokára nyögi csak ki a választ:

— Olyan formán gondoltam kéröm, magam is.
— Mi a vallása?
— Hogy az ur tisztelteti...
— Sohse tisztelkedjék itt. Azt kérdeztem, hogy milyen hiten van?

Ludas kinézve az ablakon, az odalátzó karcu toronyra mutat.

— Olyan ni!

Az összevont szemöldökű bíró hangosan felkaozagva kérdi az újjával folyton kifelé mutató tanutól:

— Hát az a templom miféle vallásu?
Matyi megrántja lecsöngő bajuszát.
— Magyar volna talán, vagy mi a manó!
— Tehát maga lutheránus?
— Könyörgöm alássan, én már csak annak szü-lettem, mivelhogy az édes apám is ezön a hitön nevelődött. Különböznék azért derék, böcsületes vallás ez a mienk.

— Ne beszéljen itt annyit össze-vissza! Há-zas-e?

Ludas felsóhajt.

— Bárcsak az volnék, tekintetes királyi urak, akkor nem köllene neköm napszámba eljá-rogatni!

— Maga már ismét félreértett engem.
— Pedig égyenösen a tekintetes főbíró ur ké-pire néztem, kéröm.

— Azt kérdeztem, hogy feleséges-e?

— Hja vagy ugy! Hát persze, persze. Asszony nélkül nem ér egy pipa dohányt se az élet, — mondja Ludas a meggyőződés hangján. Csakhogy szögény anyjukom, miuta möghütötte magát a mult hétön, tetezik tunni mikor azok a nagy hi-

degők jártak, — azuta ágyba esött. Alig győzőm orvossággal ütöt... .

— Jól van, jól... . Gyermekai vannak-e?
— Kettő is volt könyörgöm.
— Csak volt? Tehát meghalt már mind a kettő?

— Csak az öregebbik halt mög kéröm; a Mátyás.

— De hiszen akkor él még az egyik! — mondja az elnök.

— Nem él már az sem, könyörgöm alássan, — feleli nagy szomoruan Ludas, miközben a szemeit törülgette.

— Hát akkor miért mondja itt következetesen, hogy csak az öregebbik halt meg?

— Azért, kéröm szépen a tekintetes királyi fő-bíró urat, mert a kisebbik fiam, a Pétör, az nem halt mög, azt ugy ütötték agyon a rablók, mert hogy perzekutor volt a szögény lélok, nyugosz-talja ütöt a Jézus Krisztus.

— No ezt rövidebben is kinyöghette volna! Is-meri kend Gércze Nagy Mihályt?

— Kicsodát, könyörgöm?

— Gércze Nagy Mihályt.

— Nem én, kéröm, még a nevit sem hallottam világi életemben.

— Nem-e? Mit mond kend? Nem ismeri vád-lottat?

— Nem isten ucsese!

Az elnök türelmét nagyon próbára tette márez a hosszú, eredménytelen vallatás; dühösen csapott öklével az előtte heverő iratsomóra.

— Hát ha nem ismeri a tetteit, akkor mit tud a Gércze által elkövetett gyilkosságról?

Ludas Matyi térdei az elnök szavaira hirtelen roskadozni, reszketni kezdettek. Megmaradt fogai

erősen összeverődtek, mintha egyszerre a hideg rázta volna ki. Még a subája is leesett a nagy ijedség következtében a vállairól.

— Gyi... gyi... gyilkosság? — rebegte reszkető ajakkal, miközben sűrűn hányta magára a keresztet. — Gyilkosság? Vakuljak meg, sülyed-jek el ezön a helyön tekintetes királyi urak, hogy ha tudok valamit felüle! Dehogy tudok... de-hogy tudok!

— Ne hazudjék! Vallomására ugy is meg kell esküdnie!

— Megesküdök még a mönybéli szentségös szüz Mária oltárképe előtt is, hogy most hallottam először a tekintetes ur szájából, hogy — jaj iste-nöm — gyi... gyi... gyilkosság történt!

— Maga egy barom, érti?! Ha nem tud sem-mit, akkor minek jött kend ide? — kiáltozott dü-hösön az elnök. Így elrabolni az ember drága ide-jét! Elmehet kend, vén oktondi!

Ludas nyakába kerítvén a nehéz subát szó nélkül megindult kifelé, mialatt izgatottan törül-gette le homlokától a vallatásokoizta veritékese-peket.

A vádlott védője meg nem állhatta, hogy ne kérdezze a megizzasztott kényszeratanut:

— Ugyan mondja meg Matyi, igaz lelkére: minek jött kend ide vallani, ha nem tudott sem-miről sem?

— Hát hiszen, mögkövetöm a tekintetes fiská-lis urat, nem is vallani gyűttem én a törvényszék-höz, hanem hát a gazdám küldött ide avval az üzenettel, hogy mialtal ma adják a diádrumba a török császárt, vagy mi az isten csudáját: vö-gyön e a tekintetes bíró ur számára egy — pá-holó helyet?

Hevessy Jenő.

— **Színészet.** Csóka Sándor szintársulata, mely jelenleg Sepsi-Szentgyörgyön működik, a jövő héten Kézdi-Vásárhelyre érkezik. A társulat már június 6-án kedden megkezdte működését Kézdi-Vásárhelytől. Az a jó hír, mely a társulatot megelőzte, szép sikert ígér meg vagyunk győződve, hogy sem a színészeknek, sem a közönségnek nem leend egymás ellen panaszuk.

— **Bucsujárás.** Kézdi-Vásárhelynek is van egy szentje, melyhez az áhitatos hívők évenként el szoktak zarándokolni. Keresztek alatt szent zsolozsmák hangja között szoktak a városba bevonulni a szomszéd községek hívei. Ez a bevonulás szokatlan élnék és festői képet nyújtott az idén is a múlt vasárnap egész nap hemzsegett a város a bucsujáróktól. Egy néhány ezerre tehető azok száma, kiknek vallásos hite a mi szent Jánosunkhoz való zarándokolásban nyert táplálékot. A vallásos ünnepély különben a legszebb rendben folyt le.

— **Önkéntes tűzoltóink majálisa.** Az előre hirdett erkölcsi és anyagi siker tűzoltóink majálisától ezuttal sem maradt el. Habár segédeszközük a víz, első alakjában ellenük támadt, mégis derekasan megállták helyüket. A tűzoltó zenekar vig harsonája indulásra hívta d. u. 2 órakor a közönséget és 3 órakor már polgárságunk ifju nemzedéke, a jó mamák és papák egészen megtöltötték a nyári csarnokot. Szóke Pista lelkesítő zenéje tulbarsogta a zugó eső moraját és folyt a tánc csaknem kivilágos virradtig. A rendezőbizottság tevékeny elnöke Csizsár Dénes maga járt elől jó példával, kedves nejjével oly ropogós csárdást járt, hogy 120 kilós sulya alatt csak amugy ropogott a padlás. Peldáját követték a tisztikar és legényesség többi tagjai is és az egész társaság a vidám kedélyhangulatban egygyé olvadt. A rendező bizottság odaadó munkásságával azt bizonyította be, hogy ők nemcsak éreznék az egylettel szemben, hanem tesznek is. A legnagyobb előzékenységgel gondoskodtak a vendégek hazaszállításáról, ellátásáról. A csinosan és izléssel dekorált nyári táncsterem egész tündéres látványt nyújtott a sok szép lámpionnal. A kedvezőtlen idő meggátolta a célzólést és más külső játékokat, de a bő uzsonna, zavartalan jó kedv el nem maradt. A liget tulajdonosa Nagy Ferencz ur és kedves neje Csizsár Sára urnő igazi magyar vendégszeretettel látták el a társaság több tagját. Csizsár Dénes, Csizsár Pál és özv. Török Ferenczné, Szabó Elekne követték a jó példát. Ha az idő bele nem szült volna a táncba, talán még most ott volnánk a negyennyolcz forint zenedijra rászolgáltatók nagy bögös Sándor urat, mert a jövedelem jó részét nekik kell adnunk. No, de éljenek ők is. A szép sikerű mulatság folytatása következni fog, mert a kik el akartak jönni nem tudták ezuttal követni az idő miatt lelkük sugallatát; azt hisszük tehát, hogy e nyáron még leend tűzoltóinknak mulatsága. Minthogy a rendező bizottság a szép siker, az elismerés, méltán kívánhatjuk, hogy a város közügyeinek előmozdítására sokáig éljenek. A mulatságnak nemcsak anyagi sikere fényes, hanem emlékezetes azért is, mert 15 polgár fiu ott a helyszínen felecsapott tűzoltónak. A bevétel 220 frt, tiszta jövedelem 150 frt biztosan lesz.

— **Öngyilkosságok.** Egy idő óta igazán mániává fejlődött ki a mi vidékünkön az öngyilkosság. Egymást érik a szennázciós esetek: F. h. 28-án három ember vetett véget erőszakos uton életének s mindhárom esetnek érdekes, sőt regényes háttere van. Karathnai Jakab Máté család törvényes felesége mellett évek óta viszonyt folytatott Duduj Rózával, ki szintén család volt Kézdi-Vásárhelytől. Miután egymásé törvényesen nem lehettek, elhatározták, hogy véget vetnek életüknek. Mérget szereztek be s azt a mezőre kimenne, be is vették. Delután torjai emberek szekerem Kézdi-Vásárhelyről Torjára menve, a szerencsétlen párt az utszélén találták. A nő a férfi ölébe hajtva a fejét várta halálát. A férfi megkérte a fuvarost, hogy vegye fel a leányt szekerére, mert nagyon beteg, s erre mindketten felültek a szekérre. Itt a leányon a haláltusa elkezdődött s a férfi még viaszta, hogy ne féljen, nem hal meg s ha meghal, majd egyesülnek a más világon. Nem sokára a férfin is jelentkezni kezdett a mérge hatása s miután megmondotta a szekéren ülőknek, hogy ők közös akaratukkal megölték magukat — a szekérbe hátrahanyatlott s néhány perc alatt ő és a leány is kiadták lelküket. A férfi utolsó kívánsága az volt, hogy helyezték kedvesével közös sírba s temessék bandaszóval el. Érdekes a szomorú esetben az, hogy az öngyilkos férfi éveken át a legnagyobb egyetértésben élt törvényes feleségével. A másik eset szintén 28-án este történt Feltorján s ennek egy Voloncs István nevű 17 éves legény esett áldozatul. Családi viszályok adtak fegyvert az elkeseredett legény kezébe. Voloncs István és két testvére ugyanis kinyilatkoztatták apjuk előtt, ha elhalt édes anyjuk emlékét nem tiszteli, kivégzik magukat. Az apa

nem hallgatott gyermekei kérésére s az egyik fiu végrehajtotta tettét, golyót röpített magába. A más két testvér is akarta példáját követni, de a zajra összefutott szomszédok kiragadták a fegyvert kezükből s így a családi tragédiának — szerencsére — csak egy áldozata lett.

— **A kovásznai fürdőreszvénytársaság rendkívüli közgyűlését** vasárnap d. u. tartotta meg. Maga a gyűlés gyorsan lefolyt. Nem volt ott sem vitakozás, sem nézetkülönbség. Dr. Bánffy, a vezérigazgató, jelentette, hogy az e hó 7-ki határozat értelmében a fürdők bérbeadásáról az árverési hirdetmény közölve lett a hírlapok útján. Majd ismertette a D. Veres Gyula ajánlatát, a mely 6000 koronától 12000 re emelkedőleg számlálja elé a 25 év alatti haszonbért. Azonban, mint ennél is előnyösebbet, a Horn Mór és társai ajánlatát fogadta el nagy lelkesítéssel a közgyűlés. Holmi, a bérlők kívánságára történt módosítás után a szerződés meg is kötött az arra illetékesek által s így: a haszonbérleti idő 25 év. Az 1 s 5 évben 4000, a második és 3-ik évben 5000 és az utolsó 10 évben 7000 frt leend a haszonbér összege. A vállalkozók, kik közt dr. Morvai és dr. Pálfi s mint mondják, hallgatólagosan több pénzügyi kapacitás van, 5000 frt értékű kötvényt, illetve értékpapírt helyeztek le az igazgatóságnál, még azon napon. A bérlők június 1 én lépnek bérletbe.

— **Sétahely.** A sétálóhely létesítése céljából megalakult bizottság a Nagy Gyula ur tulajdonát képező Kovács Izra-féle kertihelyiséget ma d. u. 4 órakor nyitja meg, hol a közönség szórakozására teke-pálya is van berendezve.

— **Helyreigazítás.** Bővebb zárszámadási jelentések az alauti ügynökségünél kaphatók. Ugyanott mindennemű felvilágosítások készséggel adnak és tűz-, szállítvány- és üvegbiztosításokat az Assecurazioni Generali, jégbiztosításokat a Magyar- és viszonzbiztosító részv. társaság és baleset elleni biztosításokat az Első osztr. ált. baleset elleni biztosítási társulat részére a legelső díjabb feltételek és legolssóbb díjak mellett eszközöztetnek.

CSARNOK.

Hajtó vadászat.

(Írta egy koczavadász.)

Este jött a parancsolt.

— Aztán reggel 3 órakor minden vadász talpon legyen, Töltény a táskában s gugyi az üvegben, a mint egy igazándi vadásznak duaal!

Ugy történt. Igazán jobb sorsra érdemes munkát végzett az a bakter ki a koczavadászokat talpra birta állítani.

Reggel fél 6 órakor már mindnyájan fel voltunk állítva és elkezdődött a hajtás.

Itt szükségesnek tartom egy rövid szemlért tartani a fegyvernemek között, melyek ezen jeles vadászatnak képviselve valának. Volt ott megessz-kábált agyu puská, tiszteletré méltó korn elöltöltő mardály, szuronyos puská, katonaságtól kimustrált, a székely pucsból megmaradt ösiségek, jó magam egy nádpálczával s egyik társam egy láncsövel felfegyverkezve, rukkoltunk ki.

Négyen egy kissé megkésve, egy magas vizparton foglaltunk állást. És ezt tettük kétféle szempontból. És pedig először azért, mivel a hajtás felől széles és magas árok védelmezett az esetleg előtörő medvével s másodsor azért, mivel volt okunk feltételezni a medvékről, hogy van annyi eszük, hogy a járt utat a járatlanért el nem kerülük, tehát a közvetlenül mellettünk elvonuló uton fognak lejönni, ha ugyan jönnek.

Mint nem vadász embernek már kezdetben ugy remélt, hogy a mi pozíciónk erősen hasonlít amaz álláshoz, melyet egykor egy vadászat rendező egy koczavadásznak feldicsért így szólván:

Ez barátom a legjobb hely. Itt a medvének mulhatatlanul jönni kell, de ha medve nem jönne, ők bizonyára jön. Ha azonban mégis megtörténék, hogy ők sem tűnnek elő, nyul az okvetlenül lesz. Azon nem remélt esetben ha nyul sem jönne, jönni fog a delizsánc s arra ezt a levelet adja fel.

A mi állásunk is ilyen volt. Ha sem medve, sem ők, sem nyul nem lesz, a városi csorda bizonyosan végigvonul az uton s az is élvezet. Legalább meglátjuk, hogy miket nem pusztított el ama bizonyos medve, mert azokat, miket elpusztított, ugyan senki sem látta.

Négyünk közül az a két boldog, ki puskával birt, állást foglalt s mi kettőn fegyvertelenek elmentünk bogarászni.

És ültenek a mi vadászaink hosszú méla lesben, várva a gyors vadat. De a gyors vad nem érkezett. De mégis, mintha valami ott szaladna. A bizony egy gyors vad, de nem medve hanem nyul. Husz lépésnyire száguldott a vad a két vadász között, s egy pillanat alatt eltűnt az erdő sűrűjében s mikorra a puskások a tabellából ki tudták betűzni, hogy vajjon májusban szabad-e nyulat löni, már a gyors vad hegyen, völgyön tul volt.

Mikor aztán a meglepetésből magunkhoz tér-

tünk, elkezdődött a vadász tempó szerint a vizes lepedő dobálása.

— De már azt nyulat mégis le kellett volna lőnöd — szóit az egyik.

— Már hogyan lehettem volna mikor a törvény tiltja — válaszolt a másik. — Aztán hozzád közelebb volt.

— Már engedj meg kérlek, téged majd leütött a lábadról. Aztán miért takargatod paragraffussal hibádat.

Es ez így ment egész nap, a mi nagy lelki gyönyörűségünkre.

Az órák teltek, a csorda teljes számban elvonult az uton, az égre felhők gyűltek esővel fenyegetve, de gyors vad nem jött.

Látcsövel átvizsgáltuk a hegyoldalokat, de sehol semmi négylábu lény, mely hivatva lenne a sűrűségekből kirohanni. A mit vártunk nem érkezett, de megjött a mit nem vártunk az eső.

Altalanos regula, hogy az edzett vadásznak nem szabad az idő viszontagságától félni. Tehát miadtuk az edzettet s türtük az esőt. Mivel pedig az nincsen sehol előírva, hogy meddig terjed az edzett vadász türelme, egy negyed óra mulva egy szívvel és lélekkel, a magunk részéről befejezettnek nyilvánítottuk a vadászatot s bevonultunk a tanyára, hol sokkal halásabb „hajtás“ várt reánk.

Ut közben egyik puskásunk ráduplázott egy magasban szálló sasra, hajh, de ennek sem az volt írva a sors könyvében, hogy a mi golyónk által halljon meg. Tehát tovább élt és szállt a magasban.

A tanyán vig élet lett. Poharazás és hihetetlen vadász kalandok elbeszélése között rohanva multak a perczek. A jó ég tudná megmondani, hogy hányadik pohárnál s hányadik kalandnál voltunk, midőn a többi vadászok megérkeztek. Vadat nem lőttek, de láttak. Egy medve, 4 vadkan, egy sereg ők, temérdek nyul volt hajtásban. Így adták elő a dolgot egyhanguan.

Félő tisztelettel néztem az igazi vadászokat, kik szabadban élő medvét láttak. En is láttam ilyent, de csak vásáron lánczra kötve, a talián kezében, de egy szabadon élő medve, az már más valami.

Odasompolyogtam a fő-fővadászhoz s megkértem, hogy beszéljen nekem valamit arról a bizonyos medvről. Arra a szóáradatra, mely erre következett, csak egy szenvedélyes vadász képes. Épen egy fél óráig tartott az előadás. Apróra leirta előttem a fő-fővadász a medve alakját centiméterekben meghatározta hosszát, magasságát, kilogrammokban súlyát, a legutolsó árnyalatig bundája színét stb. Elragadtatva a leírás közvetlenségétől, lelkesült hangon kértem:

— Aztán féltél-e e fertelmes vadatól?

A fő-fővadász nagyot szippantott szivarából s nyomban rá nagyot nyelve szólt:

— Hát barátom, én voltaképen látni — nem láttam a medvét, de D. barátom látta.

Nagyot néztem rajta. Hát egy vadász így tud beszélni arról, mit nem látott.

Elmentem D. barátomhoz s tőle kértem felvilágosítást. Az interview itt is egy fél óráig tartott. Hasonló szóáradat s hasonló pontos tüzetes leírása a medvének.

— Hát aztán féltél-e — kértem ettől is.

— Dehogy féltém, hisz nem is láttam, de Kerezsi uram látta.

Erősen megcsappant bizalommal kerestem fel Kerezsi urat az alsóbb rendű vadászok között. Ő is leirta pontosan a medvét utolsó szál szőrig s mikor azt kérdém tőle, hogy hát félt-e tőle, így szólt:

— Én már téns uram, nem igen félek a medvétől, de én voltaképen nem is láttam, de hát a kutyám ugatásából tudom, hogy medve járt a hajtásban, mert tetszik tudni, ha a kutyám aszongya „nyifi-nyaf“ ez nyulat jelent s ha pedig aszongya „vak! vak!“ ez bizonyosan medve.

Végre tehát biztosan megtudtam, hogy milyen lehet az a medve, miről a mi fő és legfőbb vadászaink oly csodás dolgokat tudnak mesélni.

Danike az én legeslegelső vadászatom nem sikerült. Semmit sem lőttünk... De mégis igen valamit. Egyik vadász egy ártatlan pintyékét lőtt, melyet én diadallal cipeltem haza s ott a veres kandur egy jó napot csinált magának belőle.

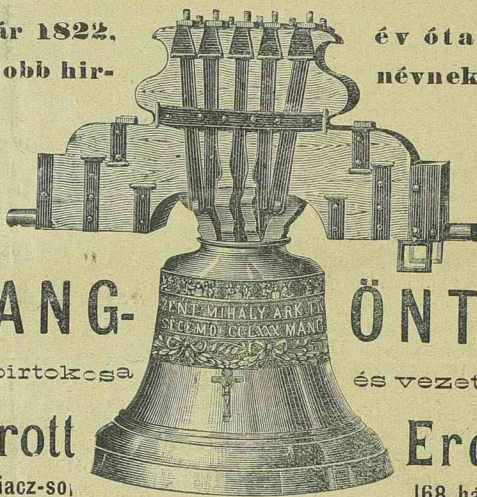
Henneberg G. (cs. kir. udvariszállító) **selyemgyára Zürichben, privátmegrendelőknél közvetlenül szállít: fekete, fehér és színes selyemszöveteket, méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig postabér és vámmentesen, sima, csikos, koczkázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín s árnyalatban). Minták postafordulóval küldetnek. Svájczba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.**

Bartók Károly,
polgármester.

Tompa Miklós
alispán.

Kovács Ferencz gyógyszerárában Kézdi-Vásárhelyt.

Legjobb szerkezet

ÖNTÖDE

és vezetője

Erdélyben

168. házs. alatt.

ajánlja magát a nagydídemű közönségnek mindenmely új harangok készítésére cserefa tengerlyel vagy kovásóval vas felszereléssel,ugymint kovásóval vasból készült harangszékeket egy vagy több harangnak; valamint régi, megrongált állapotban levő harangok tetszés szerinti nagyságban való átfőntésére, ugyszintén raktár készletben levő kisebb rendű harangok pontos szállítására. Mindent a legjobb és legtisztább anyagból! Solid munka jótállás és jutányos árak s esetleg részletfizetés mellett.

7-10

Ennélfogva kérem csak az én mintakönyveimet mutatgatni elő. Egyszersmind óvom t. vevőimet a versenytársak kettős árleengedési leveleitől).

Ha tisztességes, valóban értékes tiszta gyapjuból való kelmét s nem rongyokat, melyek nem érdemlik meg a varratást, akar, akkor forduljon vásárolni.

Stikarofsky Jánoshoz Brünmben
(Ausztiai Manchester.)

Legnagyobb posztó gyári raktár fél millió
frt értékben.

Hogy berendezésem nagyszerűségét és gyári raktárban szolgáltatéképességét megítélhesse, azt jegyzem meg, hogy általam Európa legtekintélyesebb kivitele postzában, szörkelmékben, szabókellékekben, eszközökben. Nagy könyvkötészet csak saját használatomra. Hogy a fent előadottakról meggyőződés legyen szerezhető, meghívom a t. közönséget, hogy adandó alkalommal elárulni intézetem nagyszerű helyiségeit, melyekben 150 embert foglalkoztatok, tekintse meg. Szétküldés csak utánvétellel! Levelezések német, cseh, magyar, lengyel, olasz, francia és angol nyelven.

14—20

Háromszékvármegye alispánja.

Sz. 7920—1893.

Az I. ső szolgabíró javadalmazása 600 frt
fizetés, 150 frt lakbér.

Nyomatott Szabó Albertnél K.-Vásárhely.